

ΤΟ 6^ο ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Στή συνεδρίαση τῆς Βουλῆς τῆς 2 Φεβρ. ἔγινε ὁμόφωνα δεκτὴ ἡ διατύπωση τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος ὡς πρὸς τὸ 6^ο ἄρθρο, καθὼς καὶ ἡ ἀκόλουθη ἐρμηνευτικὴ δηλώση. «Ἡ ἀληθὴς ἐννοια τοῦ ἄρθρου εἶναι ὅτι εἰς τὰς κρατικὰς ὑπηρεσίας διορίζονται ὑπάλληλοι μόνον πολῖται Ἕλληνες, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα προσόντα, ξένοι δὲ μόνον ἔταν δι' εἰδικοῦ νόμου ἐπιτρέπεται. Ἡ δὲ λέξις «πολίτης» καὶ εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἄρθρα ἔχει τὴν ἐννοίαν τοῦ Ἕλληνος ὑπάρχου, τοῦ ἔχοντος δηλαδὴ ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν **ἀδιακρίτως φύλου**, ἢ ἡλικίας. **Πολιτικὰ δικαιώματα εἰς τὰς γυναῖκας δύνανται ν' ἀπονεμηθῶσι διὰ νόμου.**»

* *

Ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς θὰ ἀνοφέρουμε γιὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ φεμινισμοῦ τὸ ἀκριβὲς κείμενο τῶν πρακτικῶν πού ἀφορᾷ τὴ συζήτησιν γιὰ τὴ γυναικεῖα ψήφο ἀπίνω στὴ γνωστὴ ἐρμηνευτικὴ δηλώση τοῦ ἄρθρου 6 :

Συνεδρίαση τῆς 27ης Δεκεμβρίου: «Διεξάγεται διαλογικὴ συζήτησις ἂν αἱ γυναῖκες δύνανται ν' ἀποκτήσουν πολιτικὰ δικαιώματα, διὰτυπωθείσης ἀπορίας περὶ τοῦ ἐὰν ἡ ἐρμηνευτικὴ δηλώσις χορηγῇ τοιαῦτα εἰς τὰς γυναῖκας. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφασίζει ὅπως εἰς τὸ τέλος τῆς ἐρμηνευτικῆς δηλώσεως προστεθῆ ὅτι «**πολιτικὰ δικαιώματα εἰς τὰς γυναῖκας δύνανται ν' ἀπονεμηθῶσι διὰ νόμου.**»

Ἀπὸ τίς συζητήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ἐξάρομε ἀκόμα ὠρισμένα σημεῖα πού δείχνουν ἓνα πνεῦμα προοδευτικόν.

Συνεδρίαση τῆς 29ης Δεκεμβρίου. Προκειμένου γιὰ τὰ προληπτικὰ μέτρα ὡς πρὸς τίς ἀνήθικες ταινίες τοῦ κινηματογράφου ὁ βουλευτὴς κ. Μάρκου προτείνει τροπολογία ὅτι «Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθῶν διὰ νόμου ἰδιαίτερα μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς προσβαλλούσης τὰ δημόσια ἠθὴ φιλολογίας καὶ προστασίας τῆς νεότητος ἀπὸ δημοσίων θεαμάτων καὶ παραστάσεων ἀκατάλληλων».

Ἡ προσθήκη αὐτὴ γίνεται δεκτὴ καὶ τοποθετεῖται ὡς δευτέρω παράγραφος τοῦ ἄρθρου 16. Εἶναι γνωστὸ πόσον ἐκτεταμένη προπαγάνδα γίνεται σήμερα διεθνῶς καὶ με διεύθυνση τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν γιὰ νὰ ληφθῶν μέτρα γιὰ τὰ ἄσεμνα θεάματα στὰ ὅποια ὁ κινηματογράφος μπορεῖ νὰ παρουσιάσει μεγάλο πεδίο. Γιαυτὸ ἡ συνταγματικὴ κύρωση ἔχει πολλὴ σπουδαιότητα. Ἐξαρτᾶται ὅμως ἀπὸ τὴ νομοθετικὴ καὶ τὴν ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἡ ἀρχὴ αὐτὴ νὰ πάρει ἓνα περιεχόμενον ἄξιο πολιτισμένου λαοῦ, γιὰτι πολλὰς φορὰς μέσα στὴν ἐννοια «ἀκατάλληλο γιὰ τὴ νεότητα» κρύβονται σκοποὶ πολιτικοὶ ὑπὲρ ὠρισμένων καθεστῶτων ὅπως ἔγινε σὲ πολλὰ κράτη μεταπολεμικὰ ἀπὸ κυβερνήσεις ὀπισθοδρομικῆς.

Συνεδρίαση τῆς 4ης Ἰανουαρίου. Συζητή-

θηκε τὸ ἄρθρο γιὰ τὴν προστασία τῆς μητρότητος. Ἀναδημοσιεύομε δλόκληρο τὸ κείμενο τῶν πρακτικῶν:

«Ὁ κ. Στρατηγόπουλος θεωρεῖ τὴν προστασίαν τῆς μητρότητος ἐπικίνδυνον καὶ ἀρκοῦντως προστατευομένην τὴν μητρότητα ὑπὸ τῆς νομοθεσίας ἐν Ἑλλάδι, διότι ἡ μητρότης ἐξισουμένη πρὸς τὸν γάμον ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὰ ἑλληνικὰ ἠθῆ.

Ὁ κ. Ε. Φωτάκης λέγει ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐννοεῖ νὰ προστατεύσῃ τὴν νόμιμον γαμικὴν σχέσιν ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας τῶν εἰς γάμον συνεχόμενων. Θεωρεῖ δὲ ἀπαραίτητον τὴν προστασίαν τῆς μητρότητος καὶ τῶν ἐξωγάμων τέκνων. Καταλήγων λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον εἶναι ὀρθόν, καθὼς ὅσον θέλει νὰ δώσῃ ἐν δικαίωμα εἰς τὸν νομοθέτην νὰ ἐπέμβῃ πρὸς προστασίαν τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καὶ τῶν ἐξωγάμων τέκνων ὡς καὶ τῶν πολυτέκνων οἰκογενειῶν,

Ὁ κ. Ν. Μπακόπουλος ὑποστηρίζει τὸ ἄρθρον, πράττει δὲ τοῦτο ὅπως πάντοτε ἄλλως τε, ὅχι διότι ὑπῆρξε μέλος τῆς συνταξάσης τὸ Σύνταγμα Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ διότι νομίζει αὐτὸ ὀρθόν καὶ πρακτικῶς σκόπιμον.

Ὁ κ. Γ. Μαρῆς λέγει ὅτι δὲν φοβεῖται ἐκ τῆς διατηρήσεως τῆς διατάξεως τὴν ἐξίσωσιν τῆς ἐξωγάμου μητρότητος πρὸς τὴν ἐκ τοῦ γάμου. Θεωρεῖ δὲ τὴν διάταξιν σφοδριωτάτην καὶ εὐεργετικὴν εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ὁ κ. Δ. Μπαμπάκος λέγει ὅτι τὸ ἄρθρον εἶναι καλὸν καὶ πρέπει νὰ διατηρηθῆ ὡς ἔχει, συμπληρούμενον διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ προταθείσης τροπολογίας, ἀφωρῶσης τὴν ἀναζήτησιν τῆς πατρότητος ἐκ μέρους τῶν φυσικῶν τέκνων. Θεωρεῖ τὴν προστασίαν τῆς μητρότητος ὡς θεσμὸν ἔμπλεων ἠθικῆς ἀξίας, ἀνήκοντα δ' εἰς τὸν κύκλον τῶν μέτρων δι' ὧν δύναται νὰ τεθῆ φραγμὸς πρὸς ἀναχαίτισιν τῆς ἐκλύσεως τῶν ἠθῶν ἢ ὅποια προχωρεῖ ἐν καλπασμῷ.

Ὁ κ. Φ. Δραγούμης εὐρίσκει τὴν διάταξιν καλῶς ἔχουσαν ἀλλὰ κακῶς διατυπωμένην καὶ προτείνει ἀλλοίαν διατύπωσιν.

Ὁ κ. Ν. Καμπάνης κηρύσσεται κατὰ τῆς διατάξεως. Θεωρεῖ τὴν κοινωνίαν μὴ εὐρίσκομένην ἐν κινδύνῳ ὥστε νὰ ληφθῶν ἰδιαίτερα μέτρα προστασίας τῆς.

Ὁ κ. Π. Πετρίδης ὑποστηρίζει τὴν διάταξιν ὡς ἀνταποκρινόμενην εἰς κατάστασιν κοινωνικὴν χρεΐζουσαν προστασίας.

Ὁ κ. Ρ. Βελέντζας κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς διαγραφῆς τοῦ ἄρθρου ἐφ' ὅσον καὶ ἄνευ αὐτοῦ ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία δύναται νὰ προστατεύσῃ τὰ ὑπὸ τῆς διατάξεως προστατευόμενα.

Ὁ κ. Π. Μερόπουλος (Πρόεδρος) κηρύσσεται κατὰ τῆς διατάξεως ὡς οὔσης ἀπροσδιορίστου περιεχομένου, λέγει δὲ ὅτι δὲν περιέχει κατηγορηματικὴν ἐπιταγὴν πρὸς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

Ἀπορρίπτονται ἅπαναι αἱ τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ γίνεται δεκτὴ ἡ πρότασις τῶν κ. κ. Δραγούμη, Μερόπουλου καὶ Κρεμεζῆ ὅπως τὸ ἄρθρον διατυπωθῆ ὡς ἐξῆς: «Ὁ γάμος ὡς θεμέλιον τοῦ οἴ-

κογενειακοῦ βίου καὶ τῆς συντηρήσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ Ἔθνους, διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιαιτέραν προστασίαν τοῦ Κράτους. Πολυμεεῖς οἰκογένειαι δικαιούνται εἰδικῆς μερίμνης. Ἡ μητρότης ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ Κράτους».

Ἔτσι διατυπωμένο τὸ ἄρθρο παρουσιάστηκε γιὰ τὴν ψήφου τῆς Βουλῆς στὴ συνεδρίασί της τῆς 9ης Φεβρουαρίου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συζήτησης ἦταν νὰ διαγραφῇ

ἡ τελευταία παράγραφος γιὰ τὴν προστασία τῆς μητρότητος, **μὲ μιὰ μόνη ψήφου**. 82 βουλευτὲς ἐψήφισαν ὑπὲρ καὶ 83 κατὰ. Στὸ ἐρχόμενο φύλλο θὰ δημοσιεύσουμε ὀλόκληρη τὴ συζήτηση τῆς Βουλῆς ποὺ δείχνει τὶς δυὸ ἀντίθετες ἰδιολογίες ποὺ ἀντιπροσωπεύονται ἐκεῖ μέσα : προοδευτικότητα, ἀνθρωπισμὸς, θάρρος τῆς γνώμης ἀπὸ τὴ μιὰ, στενοκεφαλιά, ὀπισθοδρομικότητα, δημοκοπία ἀπὸ τὴν ἄλλη.